

20.09.2018

Raporty konsorcjum OPERAS dotyczące otwartego dostępu do publikacji naukowych w Europie

Międzynarodowe konsorcjum OPERAS opublikowało raporty (*white papers*) dotyczące różnych aspektów otwartego dostępu do publikacji naukowych w Europie: rzecznictwa, najlepszych praktyk, standardów, wielojęzyczności, modeli biznesowych, platform i usług oraz narzędzi badawczych. Wszystkie publikacje można bezpłatnie pobrać z repozytorium Zenodo.

Od stycznia do czerwca 2018 roku konsorcjum OPERAS – Open Access in European Research Area Through Scholarly Communication, działające na rzecz rozwoju i promocji otwartego dostępu (Open Access) do publikacji naukowych zwłaszcza w dziedzinie humanistyki i nauk społecznych, realizowało projekt OPERAS-D, finansowany ze środków Horyzont 2020. Centrum Humanistyki Cyfrowej IBL PAN jako członek grupy zarządzającej konsorcjum brało udział w pracach w ramach projektu.

Celem OPERAS-D było określenie zadań stojących przed konsorcjum, m.in. w zakresie nowych rozwiązań naukowych i technicznych w otwartej nauce (Open Science) oferowanych przez OPERAS, oraz opracowanie sposobów ich realizacji. Tak zdefiniowane cele konsorcjum będzie realizować w kolejnych latach, pracując nad ułatwianiem wprowadzania otwartego dostępu do prac naukowych w europejskim obszarze badawczym.

Wynikiem prac siedmiu działających w ramach projektu OPERAS-D grup roboczych jest publikacja następujących raportów tematycznych:

1. Rzecznictwo – wyzwania związane z wprowadzaniem wolnego dostępu do publikacji naukowych, a także sposoby rozwiązywania problemów w tym zakresie (<https://zenodo.org/record/1324036>);
2. Najlepsze praktyki – najlepsze praktyki wydawnicze dla środowisk akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem takich aspektów jak: umowy wydawnicze, proces recenzowania, wykorzystanie licencji Open Access, rozpowszechnianie publikacji (*coming soon*);
3. Standardy – kluczowe m.in. dla cyfrowych infrastruktur badawczych aspekty techniczne wolnego dostępu do akademickich publikacji naukowych (<https://zenodo.org/record/1324066>);

4. Wielojęzyczność – kwestia wsparcia dla naukowców chcących publikować nie tylko w języku angielskim, ale także we własnych językach narodowych, oraz wyzwań, które niesie ze sobą wielojęzyczność w nauce (<https://zenodo.org/record/1324026>);
5. Modele biznesowe – modele biznesowe dla wydawców akademickich udostępniających publikacje w otwartym dostępie lub planujących jego wdrożenie (<https://zenodo.org/record/1323708>);
6. Platformy i usługi – projekt infrastruktury ułatwiającej otwartą komunikację naukową (<https://zenodo.org/record/1324059>);
7. Narzędzia badawcze – zagadnienia infrastruktury wspierającej otwartą komunikację naukową w naukach społecznych i humanistyce z wykorzystaniem najnowszych narzędzi badawczych (<https://zenodo.org/record/1324059>).

Szczegółowe informacje na temat raportów znajdują się na stronie: <https://operas.hypotheses.org/2136>.

Raporty zostały zaprezentowane publicznie po raz pierwszy podczas pierwszej konferencji zorganizowanej przez OPERAS: Open Scholarly Communication in Europe. Addressing the Coordination Challenge.

Słowa kluczowe: OPERAS, otwarty dostęp, open access, OpenEdition, otwarta nauka